

PHÒNG GIÁO DỤC – ĐÀO TẠO ...
TRƯỜNG TIỂU HỌC

--- ❧ ✧ ❧ ---

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

ĐỀ TÀI:

MỘT SỐ BIỆN PHÁP TẠO HỨNG THÚ GIÚP HỌC
SINH LỚP 1 HỌC TỐT MÔN TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI
(Bộ sách Kết nối tri thức)

Lĩnh vực: ...

Họ và tên tác giả:

Đơn vị:

Năm học: 20....- 20...

MỤC LỤC

A. Mở đầu	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng nghiên cứu	2
4. Phương pháp nghiên cứu.....	2
B. Nội dung sáng kiến kinh nghiệm	3
1. Cơ sở lí luận của sáng kiến kinh nghiệm	3
2. Thực trạng	4
3. Các giải pháp thực hiện.....	5
3.1 Phương pháp quan sát	5
3.2 Phương pháp trò chơi học tập.....	7
3.3 Phương pháp hỏi đáp.....	13
3.4 Phương pháp thảo luận nhóm.....	15
3.5 Phương pháp "Bàn tay nặn bột"	17
3.6 Phương pháp lồng bài hát phù hợp vào từng bài học	21
4. Hiệu quả của sáng kiến kinh nghiệm	25
C. Kết luận, kiến nghị	26
1. Kết luận	26
2. Kiến nghị.....	27
D. Tài liệu tham khảo	29

A. Mở đầu

1. Lý do chọn đề tài

So với môn Toán và Tiếng Việt môn Tự nhiên và Xã hội cũng là một môn học rất quan trọng trong chương trình giáo dục ở bậc Tiểu học hiện nay. Đối với môn học này gồm hệ thống kiến thức cơ bản rất cần thiết cho cuộc sống hằng ngày của con người. Không những thế mà môn học còn giúp học sinh nhận biết về các sự vật hiện tượng đơn giản trong tự nhiên và xã hội, thực hiện được các quy tắc giữ vệ sinh, an toàn cho bản thân và gia đình, trường học và quê hương.

Tự nhiên và Xã hội là một môn học cung cấp cho học sinh những hiểu biết cơ bản ban đầu về các sự vật, sự kiện hiện tượng trong tự nhiên, xã hội với mối quan hệ trong đời sống thực tế của con người, những kiến thức cơ bản của bậc học, góp phần bồi dưỡng phẩm chất, nhân cách toàn diện của con người. Để đáp ứng yêu cầu phát triển của nền giáo dục nước nhà, chương trình giáo dục bậc Tiểu học đã thực hiện đổi mới Sách giáo khoa và nội dung chương trình dạy học ở các lớp, các môn học nói chung và môn Tự nhiên và xã hội lớp 1 nói riêng. Chương trình đã được xây dựng theo quan điểm tích hợp. Quan điểm này hoàn toàn phù hợp với quy luật nhận thức của con người. Từ trực quan sinh động đến tư duy trừu tượng. Thực hiện tốt mục tiêu đổi mới của môn Tự nhiên và Xã hội, người giáo viên phải thực hiện đổi mới các phương pháp dạy học sao cho học sinh là người chủ động, nắm bắt kiến thức của môn học một cách tích cực sáng tạo góp phần hình thành phương pháp và nhu cầu tự học, tự phát hiện tự giải quyết các tình huống có vấn đề đặt ra trong bài học. Từ đó chiếm lĩnh nội dung mới của bài học, môn học.

Là một môn học rất quan trọng như vậy, tuy nhiên nó lại không được sự quan tâm đúng mức của mọi người, nhất là các bậc phụ huynh luôn có suy nghĩ rằng môn Tự nhiên và xã hội là “môn phụ” nên bị xem nhẹ. Do vậy, học sinh thường không có hứng thú trong quá trình học môn này. Là một giáo viên đang trực tiếp giảng dạy, tôi luôn trăn trở phải làm thế nào để tạo hứng thú cho các em khi học môn này? Tôi đã suy nghĩ rất nhiều và đã lựa chọn cho mình đề tài: ***“Một số biện***

pháp tạo hứng thú giúp học sinh lớp 1 học tốt môn Tự nhiên và xã hội” dựa theo sách Tự nhiên và xã hội lớp 1 - bộ sách Kết nối tri thức.

2. Mục đích nghiên cứu

Môn Tự nhiên và Xã hội tuy kiến thức không cao, không khó nhưng cũng rất đa dạng và hầu như giáo viên nào khi dạy môn Tự nhiên và Xã hội cũng còn hơi hợt qua loa. Bên cạnh đó Tự nhiên Và Xã hội góp một phần không nhỏ về việc rèn kĩ năng sống cho học sinh, do thời đại ngày nay trẻ em được cha mẹ bao bọc quá nhiều, đôi khi các em bị ép học tập không còn thời gian cho vui chơi. Do đó kĩ năng sống của các em còn hạn chế, vì thế tôi đã đưa ra một số phương pháp dạy học để phù hợp với từng bài cụ thể và có kết quả giảng dạy ngày một chất lượng hơn để phù hợp với chuẩn kiến thức hiện nay. Cùng đồng nghiệp trong trường biết cách lựa chọn phương pháp và hình thức tổ chức dạy học phù hợp để tạo một không khí lớp học nhẹ nhàng, vui tươi và hiệu quả. Tạo điều kiện tối đa cho học sinh tự khám phá, mở mang kiến thức, nâng cao kĩ năng sống, để từ đó các em dễ dàng vận dụng vào cuộc sống. Tôi xin đề xuất một số biện pháp để ***“Một số biện pháp tạo hứng thú giúp học sinh lớp 1 học tốt môn Tự nhiên và xã hội”*** dựa theo sách Tự nhiên và xã hội lớp 1 - bộ sách Kết nối tri thức.

3. Đối tượng nghiên cứu

Là hệ thống kiến thức, phương pháp, hình thức tổ chức dạy học môn Tự nhiên và Xã hội lớp 1. Thực tế giảng dạy môn Tự nhiên và Xã hội của giáo viên khối 1, việc học tập môn Tự nhiên và Xã hội của học sinh lớp 1... trường Tiểu học ...

4. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp nghiên cứu lí luận.
- Phương pháp điều tra, khảo sát, thu thập số liệu.
- Phương pháp quan sát.
- Phương pháp tổng kết kinh nghiệm.

B. Nội dung sáng kiến kinh nghiệm

1. Cơ sở lí luận của sáng kiến kinh nghiệm

Môn Tự nhiên và Xã hội là một môn học mang tính tích hợp cao. Tính hợp ấy được thể hiện ở 3 điểm sau:

+ Chương trình môn Tự nhiên và Xã hội xem xét Tự nhiên – con người – xã hội trong một thể thống nhất, có mối quan hệ qua lại và tác động lẫn nhau.

+ Các kiến thức trong chương trình môn học Tự nhiên và Xã hội là kết quả của việc tích hợp kiến thức của nhiều ngành khoa học như: Sinh học, Vật lí, Hoá học, Dân số.

+ Chương trình môn Tự nhiên và Xã hội có cấu trúc phù hợp với nhận thức của học sinh. Chương trình môn Tự nhiên và Xã hội có cấu trúc đồng tâm phát triển qua các lớp, cùng là một chủ đề dạy học nhưng ở lớp 1 kiến thức trang bị sơ giản hơn ở lớp 2, 3. Và cứ như vậy mức độ kiến thức được nâng dần lên ở các lớp cuối cấp. Tự nhiên và Xã hội là một môn học có thể nói cung cấp, trang bị cho học sinh những kiến thức về Tự nhiên và Xã hội trong cuộc sống hàng ngày xảy ra xung quanh các em. Các em là chủ thể nhận thức, vậy nên khi giảng dạy giáo viên tích cực đổi mới phương pháp dạy học cho phù hợp với đặc điểm nhận thức của lứa tuổi học sinh, để có những hoạt động tích cực đến quá trình lĩnh hội tri thức của trẻ. Người giáo viên phải thường xuyên có biện pháp tâm lí, kích thích học sinh học tập như: khen ngợi tuyên dương,... tạo hứng thú cho học sinh phát triển ghi nhớ các biểu tượng, khái niệm kiến thức đến từ cả 5 giác quan nghe, nhìn, sờ mó, nếm, ngửi. Vì thế giáo viên cần thay đổi hình thức tổ chức hoạt động làm phong phú các hoạt động học tập, tăng cường phương pháp phát triển khả năng quan sát tri giác của học sinh để giúp các em chủ động tiếp thu tri thức, hiểu bài nhanh, khắc sâu và nhớ lâu kiến thức bài học. Tóm lại: việc thay đổi các phương pháp dạy học cho phù hợp với nội dung chương trình và đáp ứng yêu cầu đổi mới phương pháp học, nội dung học tập của môn học cần phải đi song song với quá trình tri giác, chú ý, tư duy của học sinh.

Em biết gì về những con vật xung quanh? Chúng có các bộ phận nào? Lợi ích của chúng là gì?

1. Quan sát các con vật xung quanh. Hoàn thành phiếu theo mẫu phiếu bên và chia sẻ với bạn.

MẪU PHIẾU QUAN SÁT CON VẬT						
Nhóm:						
STT	Tên con vật	Cao	Thấp	To	Nhỏ	Màu sắc
1	Con kiến		x		x	Đen
2						
3						

70

+ Tôi cho HS quan sát các con vật xung quanh và điền vào bảng đã được chuẩn bị từ trước (Bảng tương tự sgk).

3.2 Phương pháp trò chơi học tập

- Để cho tiết học bớt căng thẳng đồng thời tạo sự thu hút đối với học sinh, giúp các em tự giác, hứng thú với các hoạt động ta nên áp dụng trò chơi học tập vào các tiết học. Thực tiễn cho thấy trò chơi học tập là một phương pháp dạy học tích cực. Vấn đề đặt ra là nên tổ chức chơi như thế nào? Tiến hành áp dụng trò chơi ra sao để mang lại hiệu quả thiết thực. Đó là vấn đề cần quan tâm.

- Trò chơi học tập là một trong những phương pháp dạy học được sử dụng trong môn Tự nhiên và xã hội ở bậc Tiểu học. Đối với học sinh lớp một với đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi của các em thì trò chơi học tập là một trong những phương pháp rất quan trọng giúp các em chiếm lĩnh được kiến thức mới.

- Vì vậy, có thể nói rằng trò chơi học tập có nội dung gắn với hoạt động học tập của học sinh. Trong các tiết học môn Tự nhiên và Xã hội, việc tổ chức cho học sinh chơi vào bất kỳ phần nào của bài học đều rất quan trọng. vì chơi trò chơi làm thay đổi hình thức học tập, làm cho lớp học thoải mái và dễ chịu hơn. Lúc đó quá trình học tập trở thành một hình thức vui chơi hấp dẫn làm cho học sinh thấy vui, nhanh nhẹn và cởi mở hơn. Từ đó học sinh tiếp thu tự giác, tích cực hơn và được củng cố hệ thống hóa kiến thức

- Sau đây tôi xin đưa ra một vài ví dụ những trò chơi và hình ảnh mà tôi đã từng tổ chức trò chơi cho các em học sinh ở lớp mình:

Trò chơi 1: Tiếp sức. Áp dụng cho bài 2: Em đã rửa mặt đúng cách chưa - trang 87 sách Tự nhiên và xã hội lớp 1 - bộ sách Kết nối tri thức.

Thời gian: 3 phút

Mục đích: Giúp HS nhớ lại các bước đánh răng. Luật chơi: là xếp thẻ hình theo thứ tự các bước đánh răng. Chuẩn bị: 2 bộ thẻ hình (mỗi bộ gồm 5 thẻ hình)

H1: Em bé lấy bàn chải và kem đánh răng

H2: Em bé cầm cốc và bài chải đánh răng

H3: Em bé đánh răng xong súc miệng và rửa mặt

H4: Em bé rửa sạch bàn chải

H5: Em bé cất bàn chải đúng nơi quy định

Hình thức tổ chức: Tổ 1, 2 chơi, tổ 3 là trọng tài.

Cách tiến hành: hai tổ quay về phía bảng. khi quản trò hô bắt đầu thì người đầu tiên sẽ chọn thẻ phù hợp với bước đầu tiên của việc đánh răng. Sau đó nhanh chóng quay về đập tay vào người thứ hai. Người thứ hai sẽ tiếp tục chọn hình phù

hợp với bước thứ hai của việc đánh răng. Và tiếp tục quay về đập tay vào người thứ ba. Cứ như vậy cho đến người cuối cùng. Đội nào có kết quả đúng và nhanh nhất đội đó là người thắng cuộc

Trò chơi 2: *Làm theo tôi nói đừng làm theo tôi làm.*

Áp dụng phần khởi động bài 22 “Ăn uống hằng ngày” – trang 94 sách Tự nhiên và xã hội lớp 1 – bộ sách Kết nối tri thức.

Thời gian: 5 phút.

Mục tiêu: Khởi động gây hứng thú trước khi vào bài mới.

Cách tiến hành:

- Khi GV hô :

+ “Con thỏ”: Người chơi sẽ để 02 bàn tay lên hai bên đầu và vẫy vẫy, tượng trưng cho hai tai thỏ.

3.4 Phương pháp thảo luận nhóm

- Đây cũng là phương pháp quan trọng tạo hứng thú học tập của các em. Bởi vì: hoạt động nhóm giúp cho HS tự tin, có nhiều cơ hội khám phá, diễn đạt ý tưởng của mình cho các bạn trong nhóm. Từ hoạt động nhóm có thể rèn cho các em rất nhiều kỹ năng sống:

- + Hỏi lẫn nhau điều đó giúp cho các em phát triển kỹ năng giao tiếp.
- + Sự ảnh hưởng qua lại, sự gắn kết giữa các thành viên trong nhóm giúp các em phát triển kỹ năng hợp tác.
- + Ngoài ra còn giúp các em phát triển kỹ năng giải quyết mâu thuẫn, kỹ năng xây dựng niềm tin.

Tuy nhiên khi chia nhóm tôi cũng rất chú trọng đến cách chia nhóm. Tôi thường xuyên thay đổi cách chia nhóm. Trong quá trình hoạt động nhóm tôi thường xuyên theo dõi và hỗ trợ các em kịp thời.

Việc vận dụng các phương pháp này vào trong tiết dạy HS của tôi có hứng thú hơn trong quá trình học môn này. Qua theo dõi hàng tháng tôi thấy trẻ chuyển biến rõ rệt.

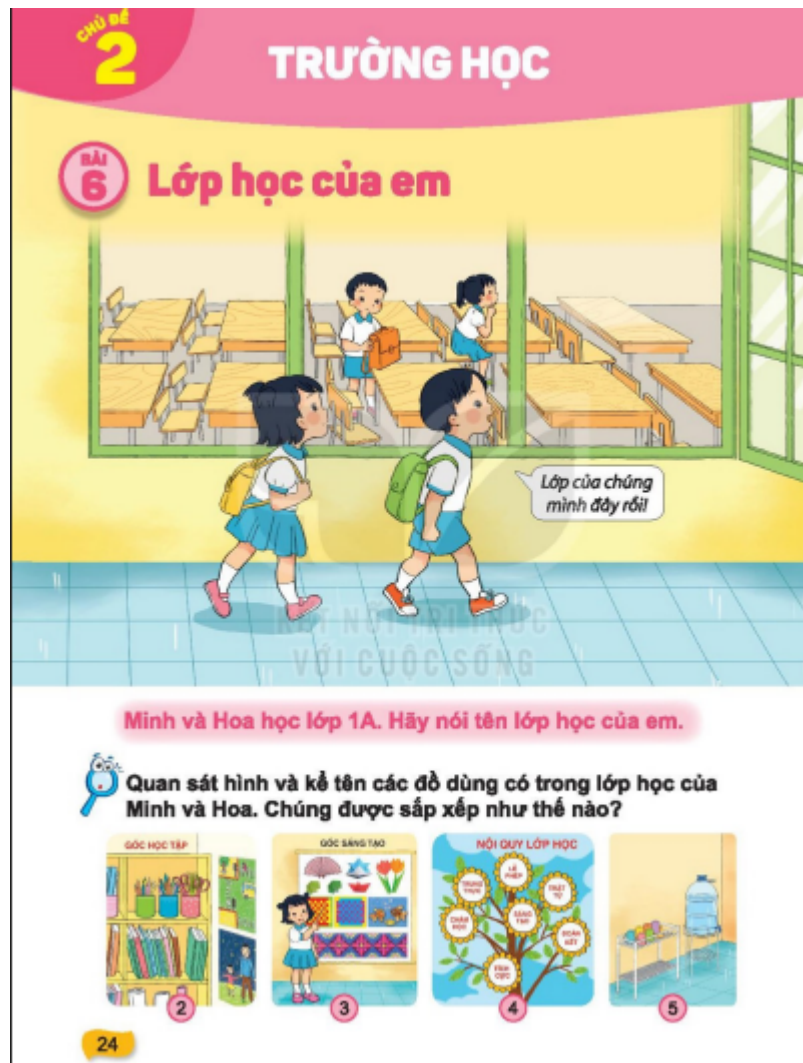
VD1: Khi dạy bài 1 “Kể về gia đình” – trang 6 sách Tự nhiên và xã hội lớp 1 – bộ sách Kết nối tri thức

Tôi tổ chức cho học sinh thảo luận nhóm đôi dựa theo những câu hỏi sau:

- + Kể về gia đình của em cho bạn nghe?
- + Trong khi nghe có thể hỏi thêm về gia đình bạn những gì em muốn biết?

VD2: Khi dạy bài 6 “Lớp học của em” – trang 24 sách Tự nhiên và xã hội lớp 1 – bộ sách Kết nối tri thức

Ở Hoạt động : “Quan sát” Tôi cho HS thảo luận nhóm 4. Học sinh quan sát các hình 2, 3, 4, 5 trong SGK trang 24 và trả lời các câu hỏi sau:

- + Trong lớp học có những đồ vật gì?
- + Những đồ vật đó được dùng để làm gì?
- + Lớp học của em có đồ vật đó không?
- + Em có thích lớp học của em có những đồ vật đó không? Vì sao?

3.5 Phương pháp "Bàn tay nặn bột"

Là một phương pháp dạy học tích cực, thích hợp cho việc giảng dạy các kiến thức khoa học tự nhiên, đặc biệt là đối với bậc tiểu học, khi học sinh đang ở giai đoạn bắt đầu tìm hiểu mạnh mẽ các kiến thức khoa học, hình thành các khái niệm cơ bản về khoa học. Tập trung phát triển khả năng nhận thức của học sinh, giúp các em tìm ra lời giải đáp cho những thắc mắc trẻ thơ bằng cách tự đặt mình vào tình huống thực tế, từ đó khám phá ra bản chất vấn đề.

LIÊN HỆ TẢI MẪU

ZALO: 0833206833

Nội dung: Tải mã skkn *****

Phí tải: 100.000 VNĐ

Chỉ nhận thanh toán qua STK

